

Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (1060)

Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dany gatunek:
region biogeograficzny alpejski i kontynentalny

Koordinator: Marcin Sielezniew

Eksperci lokalni:

W roku 2013: Tomasz Blaik, Adam Malkiewicz, Krzysztof Pałka, Aleksandra Pępkowska-Król, Łukasz Przybyłowicz, Marcin Sielezniew.

W roku 2014: Krzysztof Deoniziak, Konrad Kata, Piotr Olszewski, Krzysztof Pałka, Sławomir Pawlak, Łukasz Przybyłowicz, Marcin Sielezniew.

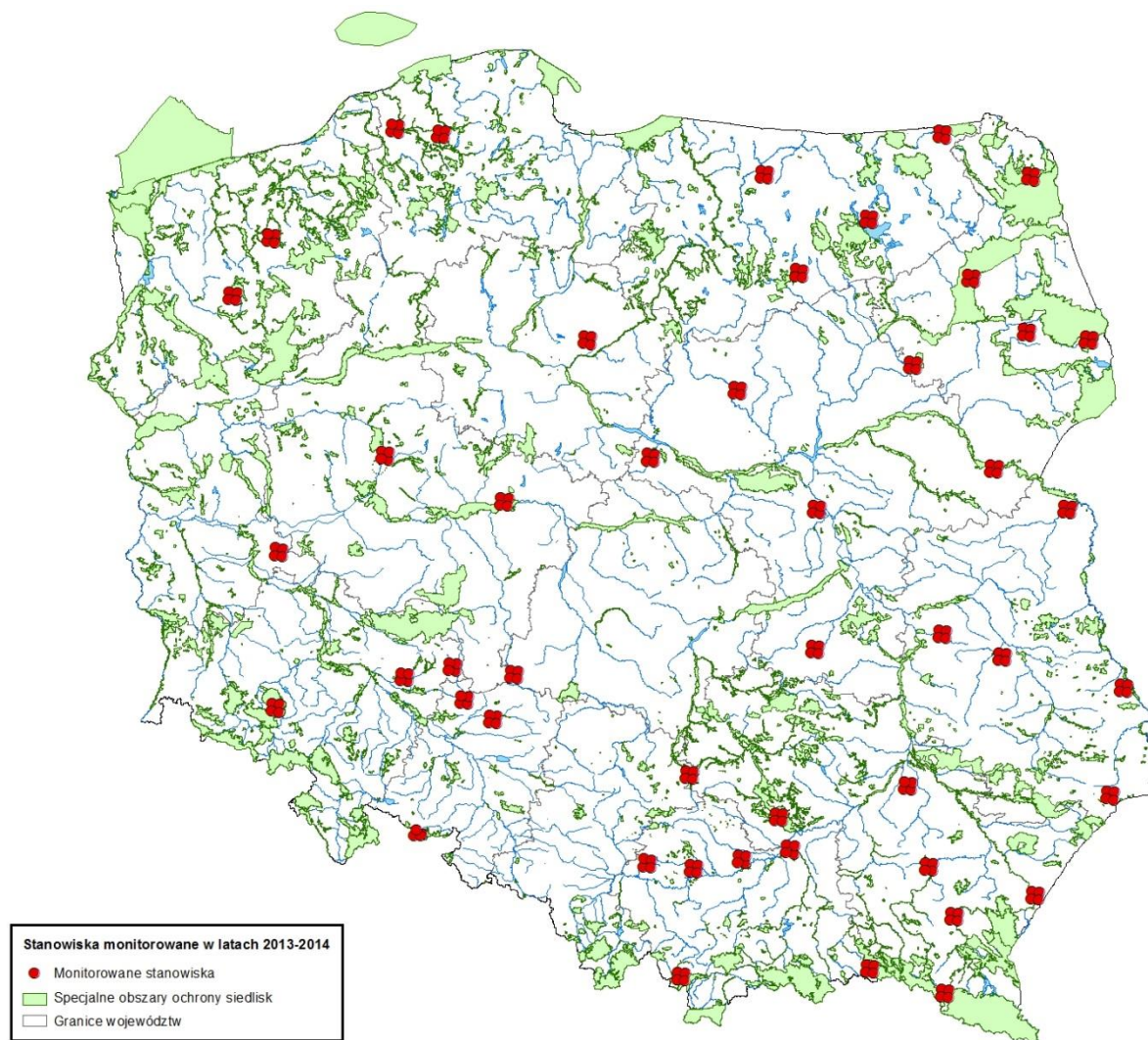
Rok/lata poprzednich badań: Gatunek monitorowany po raz pierwszy w latach 2013-2014.

Liczba stanowisk monitoringowych oraz ich lokalizacja na tle obszarów

Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji

Badania monitoringowe gatunku wykonywano przez dwa lata (2013, 2014) z uwagi na potrzebę zbadania dużej liczby stanowisk.

Zasięg występowania czerwonończyka nieparka obejmuje całą Polskę, rzadziej występuje na pogórzach i w górach. Znalezione w ponad 740 kwadratach siatki UTM (10x10km)(Buszko niepublikowane). W 2013 r. gatunek był monitorowany na 80 stanowiskach (kwadratach 5x5km) obejmujących głównie Polskę południową i wschodnią. W 2014 r. monitorowano 106 stanowisk, zlokalizowanych w Polsce centralnej, północnej i zachodniej oraz uzupełniających we wschodniej i południowej. Skompletowano również dane z kilku „dużych kwadratów” (10x10 km), w obrębie których prowadzono obserwacje w 2013 r. (w kilku przypadkach nie zostały wtedy zbadane wszystkie powierzchnie 5x5 km).

Łącznie w latach 2013-2014 przebadano 188 stanowisk (kwadratów 5x5km), położonych w następujących województwach: lubelskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, zachodniopomorskim. Wśród tych stanowisk 12 było zlokalizowanych w regionie alpejskim, a 176 w kontynentalnym.

W przypadku bioregionu kontynentalnego stanowiska monitorowane w latach 2013-2014 stanowią względnie dobrą reprezentację aktualnego rozmieszczenia i zasobów gatunku w kraju. W odniesieniu do wschodnich województw rozmieszczenie powierzchni monitoringowych można uznać wręcz za optymalne. Niewielkiego uzupełnienia wymaga sieć w zachodniej połowie Polski (zachodniopomorskie, pomorskie, lubuskie, łódzkie i śląskie). Jednocześnie można zrezygnować z jednego stanowiska w okolicach Wrocławia w celu uzyskania bardziej równomiernego rozmieszczenia. Ogólnie liczba stanowisk monitoringowych 5x5 w regionie kontynentalnym powinna liczyć ok. 200 (50 kwadratów 10x10km). W przypadku bioregionu alpejskiego liczba stanowiska powinna zostać podwojona (do 24 kwadratów 5x5km czyli 6 kwadratów 10x10km), tj. uzupełniona o kwadraty w Beskidzie Śląskim (lub Beskidzie Makowskim), Beskidzie Wyspowym i Górach Sanocko-Turczańskich (lub Bieszczadach Zachodnich). Przy spełnieniu tych zaleceń całkowita liczba monitorowanych umownych stanowisk (kwadratów 5x5km) wyniosła by 224.

Wyniki badań

Podsumowanie wyników badań wskaźników na stanowiskach

Region alpejski

Tab. 1a. Wskaźniki na stanowiskach

Zestawienie ocen wskaźników stanu ochrony gatunku na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym alpejskim (wartości w tabeli oznaczają liczbę stanowisk)

Parametr	Wskaźnik	Ocena (liczba stanowisk)			
		FV właściwa	U1 niezadowolająca	U2 zła	XX Nieznana
Populacja	Obecność gatunku	-	-	-	12
	Baza pokarmowa	-	-	-	12
	Rodzaj środowiska	-	-	-	12
	Rośliny nektarodajne	-	-	-	12

Region kontynentalny

Tab. 1b. Wskaźniki na stanowiskach

Zestawienie ocen wskaźników stanu ochrony gatunku na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym (wartości w tabeli oznaczają liczbę stanowisk)

Parametr	Wskaźnik	Ocena (liczba stanowisk)			
		FV właściwa	U1 niezadowolająca	U2 zła	XX nieznana
Populacja	Obecność gatunku	-	-	-	176
	Baza pokarmowa	-	-	-	176
	Rodzaj środowiska	-	-	-	176
	Rośliny nektarodajne	-	-	-	176

Populacja

Obecność gatunku. Gatunek stwierdzono w przypadku 67% stanowisk w regionie alpejskim (tj. 8 z 12 kwadratów 5x5km) oraz 83,5% stanowisk w regionie kontynentalnym (147 ze 176). Najwięcej stanowisk, na których nie znaleziono gatunku znajdowało się południowej Polsce tj. w województwie małopolskim (11), opolskim i dolnośląskim (po 5), podkarpackim (4), co stanowiło ogółem 76% wszystkich „pustych” kwadratów. W 71 przypadkach gatunek był obserwowany w postaci imagines (czasem również jednocześnie jaj), a w pozostałych kwadratach 84 kwadratach stwierdzany był wyłącznie w stadium jaja/larwy.

Siedlisko

Baza pokarmowa. W obu regionach biogeograficznych najczęściej notowano obecność szczawiu kędzierzawego *Rumex crispus* (81 stanowisk) i szczawiu lancetowatego *R. hydrolapathum* (77) oraz szczawiu tępolistnego (41). Rzadziej obserwowanymi gatunkami były: szczaw omszony *R. confertus*, szczaw gajowy *R. sanguineus* i szczaw skupiony *R. conglomeratus*. Na kilkunastu stanowiskach gatunki szczawiu nie zostały oznaczone. Na stanowiskach, na których czerwonożyłka nieparka czasem obecne potencjalne rośliny żywicielskie – najczęściej szczaw tępolistny i kędzierzawy.

Rodzaj środowiska. W regionie kontynentalnym stanowiska (174) obejmowały głównie różne typy łąk (107 stanowisk, ok. 60%), zarówno tych użytkowanych jak i nieużytkowanych, a także pastwiska. Wśród siedlisk wymieniane były też torfowiska, skraje rowów melioracyjnych i brzegi zbiorników wodnych (szczególnie stawy rybne) oraz przydroża (w tym czasem skraje leśnych dróg) i przytorza. Na 12 stanowisk w regionie alpejskim, siedliskiem gatunku - rzeczywistym (7 stanowisk) lub potencjalnym (4 stanowiska, gdzie gatunku nie stwierdzono) - były prawie wyłącznie łąki (11 stanowisk), a w jednym przypadku siedliskiem rzeczywistym był ugór.

Rośliny nektarodajne. Wśród najczęściej wymienianych roślin nektarodajnych były: krwawnica pospolita *Lythrum salicaria* (54 przypadki), nawłocie *Solidago* spp., ostrożeń *Cirsium* spp., a ponadto sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*, rdest węzownik *Polygonum bistorta*, koniczyzny *trifolium* spp., kozłek lekarski *Valeriana officinalis*, firletka poszarpana *Lychnis flos-cuculi*, jaskry *Ranunculus* spp., mięta wodna *Mentha aquatica*, niezapominajki *Myosotis* spp., krwawnik pospolity *Achillea millefolium* spp. Na części stanowisk gatunek był obserwowany już po zakończeniu okresu lotu imagines (w stadium jaja lub larwy) i w związku z tym nie zebrano informacji odnośnie odwiedzanych przez nieparka kwiatów. Trzeba również pamiętać, że zebranie w miarę pełnej informacji na temat roślin nektarodajnych byłoby możliwe jedynie w przypadku całosezonowych obserwacji przeprowadzonych w okresie lotu obu pokoleń imagines na poszczególnych stanowiskach.

Podsumowanie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów na badanych stanowiskach

Tab. 2a. Parametry i ocena ogólna stanu ochrony na stanowiskach oraz porównanie wyników badań

Zestawienie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym alpejskim w latach 2013-2014;

Stanowisko	Oceny na stanowiskach			
	Populacja	Siedlisko	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
12 stanowisk	12 XX	12 XX	12 XX	12 XX

Tab. 2b. Parametry i ocena ogólna stanu ochrony na stanowiskach oraz porównanie wyników badań

Zestawienie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w latach 2013-2014;

Stanowisko	Oceny na stanowiskach			
	Populacja	Siedlisko	Perspektywy ochrony	Ocena ogólna
176 stanowisk	176 XX	176 XX	176 XX	176 XX

Przyjęta koncepcja monitoringu gatunku wyklucza ocenę stanu gatunku w skali poszczególnych stanowisk (tj. kwadratów 5x5km), dlatego też w obu regionach stan populacji, siedlisk, perspektywy ochrony i stan ogólny na wszystkich stanowiskach oceniono jako nieznan XX.

Stan gatunku ocenia się tylko na poziomie regionu biogeograficznego w oparciu o proporcję stanowisk (kwadratów 5x5km), w których znaleziono czerwonończyka nieparka do wszystkich badanych. W regionie kontynentalnym czerwonończyk nieparek został znaleziony na 147 umownych stanowiskach (kwadratach 5x5km) spośród 176, w których takie poszukiwania były prowadzone, a więc w 83,5% badanych kwadratów. W skali regionu kontynentalnego stan populacji, a co za tym idzie ogólny stan ochrony gatunku należy więc ocenić jako dobry (FV), zgodnie z waloryzacją przyjętą w przewodniku monitoringu. W przypadku bioregionu alpejskiego proporcja była niższa (67%), sugerująca ocenę U1. Biorąc jednak pod uwagę niewielką liczbę stanowisk badanych w regionie alpejskim (12) wydaje się, że z oceną należy się wstrzymać do zbadania przynajmniej dwukrotnie większej liczby kwadratów (ocena XX).

Najwięcej oddziaływań zarówno negatywnych jak i pozytywnych związanych było z koszeniem. Dla gatunku korzystniejsze jest nieintensywne koszenie, a niebezpieczeństwa wynikają z intensyfikacji lub też z drugiej strony - zaniechania użytkowania. Wśród przewidywanych zagrożeń zdecydowanie dominują te związane ze zmianami sukcesyjnymi wynikającymi ze zaniechania użytkowania, a drugiej strony z jego intensyfikacją.

Oddziaływania i zagrożenia

Tab. 3. Oddziaływania na stanowiskach

Podsumowanie aktualnych oddziaływań dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego alpejskiego

Kod	Oddziaływanie	Łącznie liczba monitorowa- nych stanowisk	Wpływ po- zytywny (liczba stanowisk)			Wpływ neutralny (liczba stanowisk)			Wpływ negatywny (liczba stanowisk)		
			A	B	C	A	B	C	A	B	C
A03.03	zaniechanie / brak koszenia	12							1		1
A03	koszenie / ścinanie trawy	12	2								
G01.02	turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych	12						1			

Podsumowanie aktualnych oddziaływań dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego kontynentalnego

Kod	Oddziaływanie	Łącznie liczba monitorow- anych stanowisk	Wpływ po- zytywny (liczba stanowisk)			Wpływ neutralny (liczba stanowisk)			Wpływ negatywny (liczba stanowisk)		
			A	B	C	A	B	C	A	B	C
A02	zmiana sposobu uprawy	176									1
A02.01	intensyfikacja rolnictwa	176									1
A03	koszenie / ścinanie trawy	176	9	2	3	1	1		2	3	1
A03.01	intensywne koszenie lub intensyfikacja	176					1		2		
A03.02	nieintensywne koszenie	176	2	1	3		2				2
A03.03	zaniechanie / brak koszenia	176	1		1		1		9	4	1
A04	wypas	176				2	1		1	1	
A04.01.01	intensywny wypas bydła	176					1		1		
A04.02.01	nieintensywny wypas bydła	176	1								
A04.03	zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	176							1		1
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/	176		1							1
B02.06	przerzedzenie warstwy drzew	176	1								
D01.04	drogi kolejowe, w tym TGV	176						1			
D02.01.01	napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne	176	1								
E01.03	zabudowa rozproszona	176							1	1	
F02.01	Rybołówstwo bierne	176				2					
F02.02	Rybołówstwo czynne	176				1					
F02.03	Wędkarstwo	176						1			
G02.10	inne kompleksy sportowe i rekreacyjne	176								1	
H01.05	rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem	176							1		
I01	nierodzące gatunki zaborcze	176							1		
954	Inwazja gatunku	176								1	
J02.01	Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	176							3		

J02.05	Modyfikowanie funkcjonowania wód - ogólnie	176							1	
J02.06	Pobór wód z wód powierzchniowych	176						1		
J02.06.05	pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne	176							1	
J02.12.02	tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych	176						1		
J02.15	Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	176						2		
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	176						2		1
K02.01	zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	176			1		4	2		8
K03.04	drapieżnictwo	176						1		
K04.01	konkurencja	176						1		

Tab. 4. Zagrożenia na stanowiskach (80)

Podsumowanie przewidywanych zagrożeń dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego alpejskiego

Kod	Zagrożenie	Łącznie liczba monitorowanych stanowisk	Wpływ (liczba stanowisk)		
			A	B	C
A03.03	zaniechanie / brak koszenia	12	4		
D01.02	drogi, autostrady	12			1

Podsumowanie przewidywanych zagrożeń dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego kontynentalnego

Kod	Zagrożenie	Łącznie liczba monitorowanych stanowisk	Wpływ (liczba stanowisk)		
			A	B	C
A02	Zmiana sposobu uprawy	176	2		
A02.01	intensyfikacja rolnictwa	176	4		
A03	Koszenie / ścinanie trawy	176	1		
A03.01	intensywne koszenie lub intensyfikacja	176	12	2	
A03.03	zaniechanie / brak koszenia	176	20	4	2
A04.01	wypas intensywny	176	3		
A04.01.01	intensywny wypas bydła	176	3		
A04.03	zarzucenie pasterstwa, brak wypasu	176	4		
A05.03	brak hodowli zwierząt	176	1		1
A06.01.01	intensywne uprawy roczne na potrzeby produkcji żywności / intensyfikacja	176	1		
A08	Nawożenie /nawozy sztuczne/	176	2		
B01	zalesianie terenów otwartych	176	1	1	
B01.02	sztuczne plantacje na terenach	176	1		

	otwartych (drzewa nierodzące)				
C01.04.01	kopalnie odkrywkowe	176	1		
D01.03	parkingi samochodowe i miejsca postojowe	176	1		
E	Urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe	176	5		1
E01	Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane	176	3		
E01.01	ciągła miejska zabudowa	176	1		
E01.02	nieciągła miejska zabudowa	176	1		
E01.03	zabudowa rozproszona	176	1	1	
E03	odpady, ścieki	176		1	
E04	Obiekty, budynki stanowiące element krajobrazu	176	1		
F02.02	rybołówstwo czynne	176	1		
G02	Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	176	1		
H01.05	rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem	176	1		
I01	Nierodzące gatunki zaborcze	176	1		2
J02	Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych	176		1	
J02.01	Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie - ogólnie	176	5		
J02.03	Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych	176		1	
J02.04.01	zalewanie	176			1
K02	Ewolucja biocenotyczna, sukcesja	176	1	8	2
K02.01	zmiana składu gatunkowego (sukcesja)	176	2		12
L08	powódź (procesy naturalne)	176		1	
M02.01	przesunięcie i zmiana siedlisk	176	1		
M02.03	zmniejszenie populacji lub wyginięcie gatunku	176			1
U	Nieznane zagrożenie lub nacisk	176			1

Region alpejski

Za pozytywne oddziaływania uznawano „koszenie / ścinanie trawy”, a za negatywne „zaniechanie / brak koszenia” (po dwa przypadki). Ponadto za neutralne uznano w jednym przypadku oddziaływanie „turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotywowanych”. Wśród przewidywanych zagrożeń wymieniane są tylko dwa: „zaniechanie / brak koszenia” oraz „drogi i autostrady”

Region kontynentalny

Najwięcej oddziaływań zarówno negatywnych jak i pozytywnych związanych było z kategorią A3 - „Koszenie / ścinanie trawy” oraz K02 - „Ewolucja biocenotyczna, sukcesja”. Analiza bardziej szczegółowych kategorii wskazuje, że dla gatunku korzystniejsze jest nieintensywne koszenie, a niebezpieczeństwa wynikają z intensyfikacji lub też z drugiej strony - zaniechania użytkowania.

Wśród przewidywanych zagrożeń zdecydowanie dominują te związane ze zmianami sukcesyjnymi wynikającymi ze zaniechania użytkowania („Ewolucja biocenotyczna, sukcesja”; „zmiana składu gatunkowego (sukcesja)”, „zaniechanie / brak koszenia”), a drugiej strony z jego intensyfikacją („intensywne koszenie lub intensyfikacja użytkowania”, „wypas intensywny” itp.). Ponadto pojawiają się

zagrożenia z kategorii E - „Urbanizacja, budownictwo mieszkaniowe i handlowe” (prowadzące do zabudowy terenu, a więc utraty siedlisk) oraz J02 - „spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych”. Trudno powiedzieć jakie są konsekwencje oddziaływania tego ostatniego czynnika. Z jednej strony może prowadzić do np. zmniejszenia liczebności szczawiu lancetowatego, często wykorzystywanego jako roślina żywicielska gąsienic nieparka, a z drugiej strony zmiany stosunków wodnych (tj. obniżenie poziomu wód gruntowych) mogą sprzyjać pojawieniu się alternatywnych roślin żywicielskich. Skutkiem antropogenicznego ograniczenia wiosennych wylewów może być z kolei zmniejszenie śmiertelności larw pierwszego pokolenia. Zagrożenia z innych kategorii wzmiankowane są tylko pojedynczo.

Informacja o gatunkach obcych

Tab. 5. Gatunki obce

Zestawienie informacji o gatunkach obcych, stwierdzonych w trakcie monitoringu gatunku

Lokalizacja stanowiska (obszar N2000 lub województwo)	Stanowisko	Obserwowane gatunki obce (lista gatunków)
PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie	E474N311-1 Muchów	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie	E474N311-2 Myślinów	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L., Nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> Aiton
PLH020037 Góry i Pogórze Kaczawskie	E474N311-4 Pogwizdów	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH020078 Kumaki Dobrej	E482N314-1 Szczodre	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH020078 Kumaki Dobrej*	E482N314-2 Januszkowice	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH020078 Kumaki Dobrej	E482N314-3 Długotłęka	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH020045 Stawy w Borowej	E482N314-4 Raków	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH160013 Łąki w okolicach Kluczborka nad Stobrawą	E488N312-2 Markotów Duży	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH120008 Koło Grobli*	E505 N305-4 Puszcza Niepołomicka	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH140042 Las Natoliński*	E507N328-4 Warszawa-Powsin	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
PLH200008 Dolina Biebrzy	E515N344-2 Osowiec Twierdza	nawłoc kanadyjska <i>Rumex confertus</i> Willd.
woj. dolnośląskie	E485N315-1 Stradomia Wierzchnia	rdestowiec sachaliński <i>Reynoutria sachalinensis</i> (F. Schmidt) Nakai, nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. dolnośląskie	E485N315-2 Ślizów	ślinik wielki <i>Arion rufus</i> Linnaeus, 1758, nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> Aiton
woj. dolnośląskie	E485N315-3 Dziadów Most	nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> Aiton
woj. dolnośląskie	E485N315-4 Dziadowa Kłoda	rdestowiec sachaliński <i>Reynoutria sachalinensis</i> (F. Schmidt) Nakai
woj. opolskie	E486N313-3 Ziemiełowice	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. opolskie	E488N312-1 Wąsice	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. opolskie	E488N312-3 Radomierowice	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. opolskie	E488N312-4 Nowa Bogacica	słonecznik bulwiasty <i>Helianthus tuberosus</i> L., winobluszcz zaroślowy <i>Parthenocissus inserta</i> (A.Kern.) Fritsch, nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. łódzkie	E489N315-1 Mieleszynek	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L., nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> Aiton
woj. łódzkie	E489N315-3 Bolesławiec	nawłoc późna <i>Solidago gigantea</i> Aiton
woj. łódzkie	E489N315-4 Wiewiórka	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. pomorskie	E491N337-1 Sierakowo	bodziszek drobny <i>Geranium pusillum</i> BURM. f. ex L.
woj. mazowieckie	E501N335-1 Strzegowo	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E501N335-2 Wola	nawłoc kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.

WYNIKI MONITORINGU W LATACH 2013-2014

	Kanigowska	
woj. warmińsko-mazurskie	E501N349-1 Lidzbark Warmiński	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. małopolskie	E502N304-2 Zielonki	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. małopolskie	E502N304-3 Olszanica	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. warmińsko-mazurskie	E504N343-1 Jezioro Domowe Duże	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. warmińsko-mazurskie	E504N343-2 Szczytno	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E507N328-1 Warszawa-Stegny	rdestowiec japoński <i>Reynoutria japonica</i> Houtt., nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E507N328-2 Warszawa-Zawady	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E507N328-3 Warszawa-Ursynów	szczaw omszony <i>Rumex confertus</i> Willd.
woj. mazowieckie	E507N328-4 Warszawa-Powsin	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E508N319-1 Wolanów	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. mazowieckie	E508N319-2 Kończyce	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. warmińsko-mazurskie	E508N347-1 Woźnice	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. podlaskie	E515N344-1 Białogrądy	szczaw omszony <i>Rumex confertus</i> Willd.
woj. podlaskie	E515N344-2 Osowiec Twierdza	szczaw omszony <i>Rumex confertus</i> Willd.
woj. podlaskie	E518N332-1 Drażniew	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. podlaskie	E519N341-1 Białystok-Dziesięciny	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. podlaskie	E519N341-2 Białystok-Wygoda	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. podlaskie	E519N341-3 Klepacze	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.
woj. podlaskie	E519N341-4 Białystok Las Solnicki	szczaw omszony <i>Rumex confertus</i> Willd.
woj. lubelskie	E528N312-4 Stare Dyniska	nawłóć kanadyjska <i>Solidago canadensis</i> L.

Na ok. ¼ stanowisk zanotowano obecność nawłoci kanadyjskiej *Solidago canadensis*. Wpływ obecności tego gatunku na czerwonoćczyka nieparka nie jest jednoznaczny. Roślina ta jest często źródłem nektaru dla pokolenia letniego imagines. Z drugiej jednak strony łanowe pokrycie nawłocią może redukować dostęp do innych roślin nektarodajnych (wiosną ograniczając tę bazę) oraz roślin żywicielskich gąsienic. Na 4 stanowiskach stwierdzono obecność szczawiu omszonego *Rumex confertus*, który jest jednocześnie jedną z roślin żywicielskich czerwonoćczyka nieparka, co pozwala sądzić, że ekspansja tej rośliny może mieć dobroczynny wpływ na ten gatunek motyla.

Ocena zastosowanej metodyki monitoringu i ewentualne propozycje zmian wraz z uzasadnieniem – na podstawie badań prowadzonych w danym etapie

Obserwacje wykazały, że gatunek jest w Polsce bardzo szeroko rozprzestrzeniony i nie związany ze specyficznymi typami środowisk. W związku z tym wydaje się, że zastosowane podejście jest słuszne i podobna metodyka oparta na badaniach o charakterze czysto jakościowym (w skali „stanowisk” tj. kwadratów) może być zastosowana również w przyszłości do oceny sytuacji gatunku w skali kraju.

Propozycje działań ochronnych oraz wnioski dotyczące skuteczności dotychczas wykonywanych zabiegów

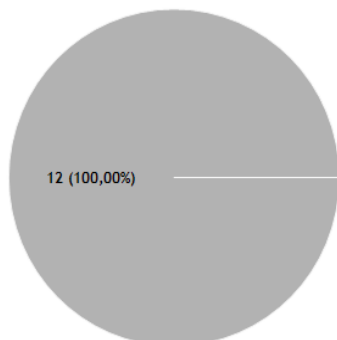
Na części stanowisk proponuje się wprowadzenie w celu zachowania otwartego charakteru siedlisk (jesienne koszenie, usuwanie nadmiaru drzew i krzewów), zwracana jest uwaga na rośliny inwazyjne. W przypadku niektórych stanowisk proponuje się ekstensyfikację użytkowania, w wielu przypadkach zaleceń ochronnych jest brak lub też eksperci stwierdzali, że w chwili obecnej nie ma takiej potrzeby. Generalnie nie wydaje się, żeby w tym momencie gatunek wymagał podjęcia specyficznych działań ochronnych.

Syntetyczne podsumowanie wyników dla gatunku

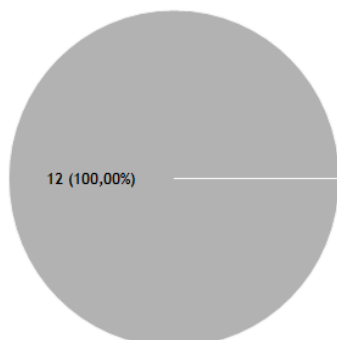
Region alpejski

Populacja 2013-2014

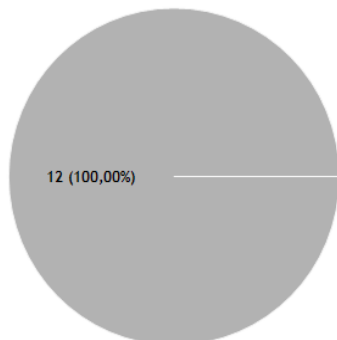
■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

Siedlisko 2013-2014

■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

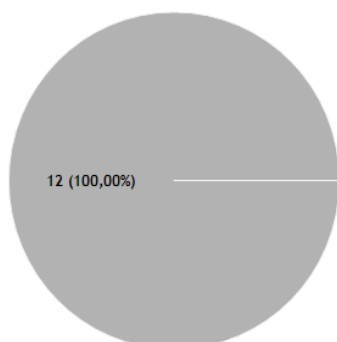
Perspektywy ochrony 2013-2014

■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

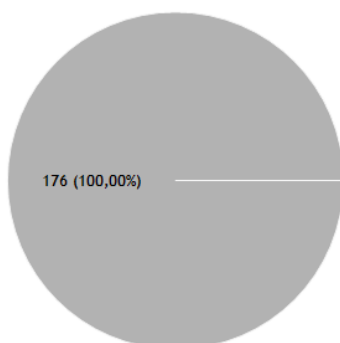
Ocena ogólna 2013-2014

■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

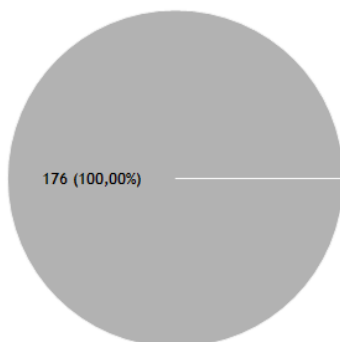
Region kontynentalny

Populacja 2013-2014

■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

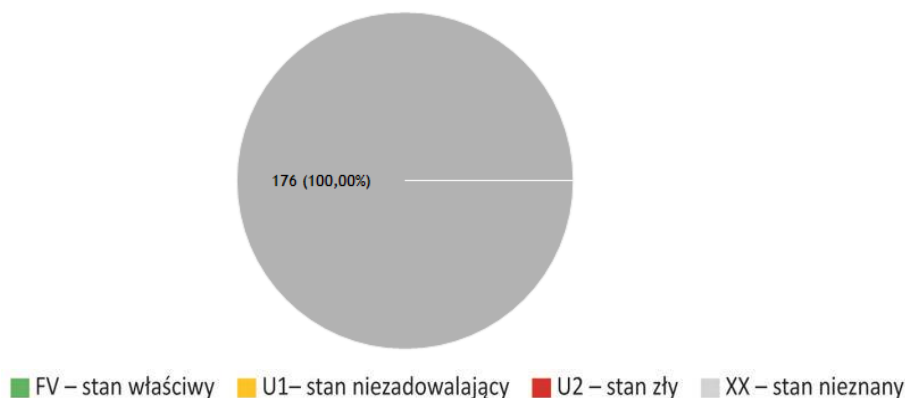
Siedlisko 2013-2014

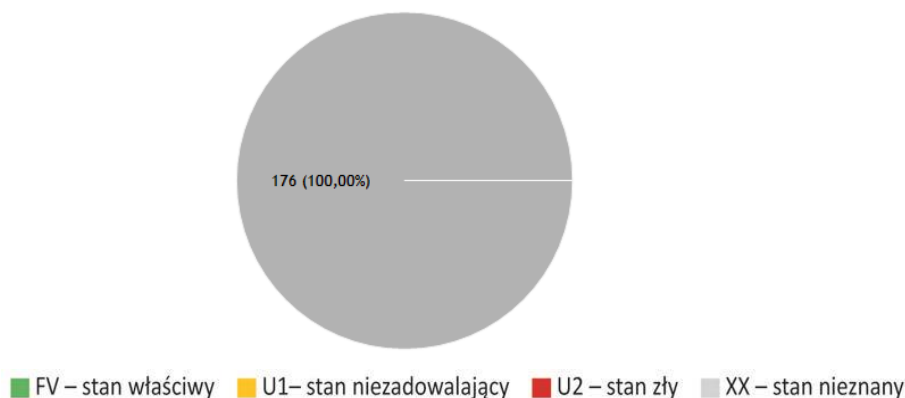
■ FV – stan właściwy ■ U1– stan niezadowolający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznany

Perspektywy ochrony 2013-2014

Ocena ogólna 2013-2014

Badaniami objęto 12 stanowisk w regionie alpejskim i 176 w regionie kontynentalnym. Przyjęta koncepcja monitoringu gatunku wyklucza ocenę stanu gatunku w skali poszczególnych stanowisk (tj. kwadratów 5x5km), dlatego też w obu regionach stan populacji, siedlisk, perspektywy ochrony i stan ogólny na wszystkich stanowiskach oceniono jako nieznany XX.

Stan gatunku ocenia się tylko na poziomie regionu biogeograficznego w oparciu o proporcję stanowisk (kwadratów 5x5km), w których znaleziono czerwonończyka nieparka do wszystkich badanych. W regionie kontynentalnym czerwonończyk nieparka został znaleziony na 147 umownych stanowiskach (kwadratach 5x5km) spośród 176, w których takie poszukiwania były prowadzone, a więc w 83,5% badanych kwadratów. W skali regionu kontynentalnego stan populacji, a co za tym idzie ogólny stan ochrony gatunku należy więc ocenić jako dobry (FV), zgodnie z waloryzacją przyjętą w przewodniku monitoringu. W przypadku bioregionu alpejskiego proporcja była niższa (67%), sugerująca ocenę U1. Biorąc jednak pod uwagę niewielką liczbę stanowisk badanych w regionie alpejskim (12) wydaje się, że z oceną należy się wstrzymać do zbadania przynajmniej dwukrotnie większej liczby kwadratów (ocena XX).

Najwięcej oddziaływań zarówno negatywnych jak i pozytywnych związanych było z koszeniem. Dla gatunku korzystniejsze jest nieintensywne koszenie, a niebezpieczeństwa wynikają z intensyfikacji lub też z drugiej strony - zaniechania użytkowania. Wśród przewidywanych zagrożeń zdecydowanie dominują te związane ze zmianami sukcesyjnymi wynikającymi ze zaniechania użytkowania, a drugiej strony z jego intensyfikacją.